

Πρωτοβουλία για Ένα Πολύμορφο Κίνημα στην Ψυχική Υγεία

Άλλη μια «Παγκόσμια Ημέρα για την Ψυχική Υγεία», κάθε χρόνο στις **10 Οκτώβρη**, που δεν χρησιμεύει παρά απλώς για να υπενθυμίσει την προϊούσα εξάπλωση και επιδείνωση των προβλημάτων ψυχικής υγείας παγκοσμίως (και φυσικά στην Ελλάδα) και συμβαδίζει με την ταυτόχρονη υποχρηματοδότηση, συρρίκνωση και βιολογικοποίηση των συστημάτων ψυχικής υγείας στην μια χώρα μετά την άλλη.

Η φετινή «Παγκόσμια Ημέρα» είναι αφιερωμένη στην «**Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας και στην Πρόληψη των Αυτοκτονιών**».

Ήδη από την δεκαετία του 90 τα think tank του **ΠΟΥ** είχαν κάνει και αυτά τις εκτιμήσεις τους για το ζοφερό μέλλον που έβλεπαν να έρχεται (όπως κάνουν τα think tank όλων των οργανισμών του κυρίαρχου συστήματος), προβλέποντας, ήδη από τότε, ότι **οι αυτοκτονίες** θα είχαν τέτοια **ραγδαία άνοδο** ώστε, **μέχρι το 2020**, να φτάσουν ν' αποτελούν, **διεθνώς, τη δεύτερη αιτία θανάτου** (μετά τα καρδιαγγειακά νοσήματα).

Η Ελλάδα ήταν μια από τις χώρες στις οποίες αυτό επιβεβαιώθηκε στο υπέρτατο βαθμό μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και τα διαδοχικά μνημόνια μετά το 2010, όταν οι κατ' έτος αυτοκτονίες, σε μια χώρα με **τα πιο χαμηλά ποσοστά αυτοκτονιών στην Ευρώπη**, απέκτησαν **τον πιο υψηλό ρυθμό ανόδου** και έφτασαν μέχρι και **να διπλασιαστούν** σε σχέση με αυτές προ του ξεσπάσματος της κρίσης (οι πραγματικές και όχι αυτές που «καταφέρνει» να καταγράψει η ΕΛΣΤΑΤ).

Στις επισημάνσεις του **ΠΟΥ** περιλαμβάνονται ζητήματα γνωστά από μακρού, τα οποία και ως **Πρωτοβουλία 'Ψ'** έχουμε επανειλημμένως επισημάνει, όπως ότι η **ανεργία**, η **οικονομική καταστροφή** και η **προσφυγιά** είναι μεταξύ των κυριότερων ψυχοπαιστικών παραγόντων που οδηγούν στην εξάπλωση και επιδείνωση των ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων, των εισαγωγών για ψυχιατρική νοσηλεία, των καταθλιπτικών συμπτωμάτων, των αυτοκτονιών.

Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, περίπου **ένας στους δέκα** καταγράφεται, διεθνώς, με κάποιες μορφές, ήπια, ή πιο σοβαρή, «ψυχική διαταραχή», περισσότεροι από **350 εκ. άνθρωποι** σε όλο τον κόσμο υποφέρουν από συμπτώματα στο καταθλιπτικό φάσμα, ενώ περί τις **800.000** είναι ετησίως οι καταγεγραμμένες, διεθνώς, αυτοκτονίες και, φυσικά, πολλαπλάσιες οι απόπειρες. Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, στους νέους 15 έως 27 ετών η αυτοκτονία έχει φτάσει να γίνει η κύρια αιτία θανάτου (πηγάζοντας από τις διάφορες μορφές βίας, κακοποίησης, απομόνωσης, απουσίας μέλλοντος κλπ). Είναι, τέλος, ενδιαφέρουσα και η επισήμανση που κάνει για τις σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία που έχει η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, οι (κυρίαρχες πλέον) συνθήκες εργασιακής ανασφάλειας, οι ελαστικές σχέσεις εργασίας.

Βέβαια, όλα αυτά ήταν ανέκαθεν απλές επισημάνσεις, χωρίς ποτέ κανένα πρακτικό αντίκρισμα. Είναι,

άλλωστε, και στη φύση όλων αυτών των διεθνών οργανισμών να λειτουργούν, συχνά και μέσω κάποιων σωστών επισημάνσεων, ως το άλλοθι των κυρίαρχων εξουσιών για την εφαρμογή των διαμετρικά αντίθετων πολιτικών από αυτές που εξυπακούονται από αυτές τις επισημάνσεις.

Σ' αυτή τη χώρα είχαμε, ακριβώς στις παραμονές της «Παγκόσμιας Ημέρας» αυτών των διακηρύξεων, ένα σαφέστατο δείγμα από τη μεριά του Υπουργείου Υγείας για το ποια πολιτική προεικονίζεται και στον τομέα της Ψυχικής Υγείας. Όχι, δηλαδή, ότι, ήδη από πριν, «δεν ξέραμε», αλλά η αιφνιδιαστική, με «επείγουσες νομοθετικές διαδικασίες» **εκπαράθρωση του εκλεγμένου, μέσα από συλλογικές/δημοκρατικές διαδικασίες Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕΘΕΑ**, προκειμένου να μπορούν **να διορίσουν** ανεμπόδιστα τους εντεταλμένους τους για την υλοποίηση των πολιτικών που έχουν έτοιμες προς εφαρμογή, μιλάει για το τι μας περιμένει σε όλο τον χώρο της Ψυχικής Υγείας και της Υγείας γενικότερα.

Είναι σαφής η στόχευση στην υπονόμηση και στη διάλυση των «στεγνών» προγραμμάτων, συνδεδεμένων με πρακτικές κοινωνικής επανένταξης, στήριξης στην εκπαίδευση κλπ - και το ΚΕΘΕΑ, από συστάσεώς του, λειτουργεί σ' αυτή τη βάση, της οποίας «φέρων οργανισμός» ήταν ανέκαθεν αυτή ακριβώς η δημοκρατική λειτουργία, η γενική συνέλευση για την εκλογή του (άμισθου) ΔΣ κλπ, την οποία καταργεί η δεξιά κυβέρνηση Μητσοτάκη/Κικίλια. Μια «συνέλευση των μελών», δηλαδή, αυτών που συμμετέχουν στα θεραπευτικά προγράμματα, των οικογενειών τους, των λειτουργών της μονάδας, των εθελοντών. Αυτοί που πρώτοι απ' όλους θα πληγούν από αυτή την επέλαση του αυταρχισμού, θα είναι ακριβώς όλες και όλοι αυτοί που είχαν κατακτήσει, μέσω αυτών των διαδικασιών, ένα λίγο-πολύ ισότιμο ρόλο μέσα στην ίδια την συνέλευση της δομής. Κάτι που αποτελεί το ζητούμενο για την ίδια την πραγματική και όχι επίπλαστη θεραπευτικότητα μιας μονάδας (ψυχικής υγείας, απεξάρτησης κοκ).

Η **επίθεση στο ΚΕΘΕΑ** δεν είναι παρά ένα πρώτο βήμα στην αποδιάρθρωση των υπαρχουσών δομών απεξάρτησης (του **18Ανω** κλπ), στο πλαίσιο μιας πολιτικής προσανατολισμένης στο μονόδρομο των **υποκατάστατων** (μεθαδόνης κλπ), συνδυασμένης με το «νόμο και τάξη», μετά τους πρόσφυγες, και για τους τοξικοεξαρτημένους (που το ίδιο το κυρίαρχο σύστημα πολλαπλασιάζει και έχει γκετοποιήσει σε διάφορα σημεία, αλλά που τώρα αυτό, προφανώς «ενοχλεί» την «τουριστική ανάπλαση»), μέσω των **«χώρων ελεγχόμενης χρήσης»** (που θεσμοθέτησε η προηγούμενη κυβέρνηση), αλλά και της βίαιης απομάκρυνσης, με τις **«επιχειρήσεις- σκούπα»** (έως και του εγκλεισμού) μακριά από το κέντρο της πόλης... «να μη φαίνονται».

Και η φετινή «Παγκόσμια Ημέρα της Ψυχικής Υγείας» μας βρίσκει, λοιπόν,

- με το 65% των εισαγωγών για ψυχιατρική νοσηλεία να είναι ακούσιες,
- με τις πρακτικές της καταστολής και της «περιστρεφόμενης πόρτας» κυρίαρχες και αυτονόητες (ως, δήθεν, «ιατρικές πράξεις»),
- χωρίς καμιά κοινωνική στήριξη για όσες και όσους έχουν ανάγκη,
- με πολλαπλασιασμό των αστέγων, ένα μεγάλο ποσοστό των οποίων είναι άτομα με σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας,
- με τα πολλαπλασιαστικά αυξανόμενα προβλήματα ψυχικής υγείας των προσφύγων να μένουν αναπάντητα, συχνά να μην κατανοούνται καν και να απορρίπτονται στον Καιάδα - όπως και πολλών ντόπιων,
- με παντελή έλλειψη κοινοτικών υπηρεσιών και υποτυπώδεις παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες

-χωρίς, «ποτέ και πουθενά», καμιά τομεοποίηση,

-με όλες τις υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας (όπως και συνολικά της Υγείας) δραματικά υποστελεχωμένες και υποχρηματοδοτημένες,

-με την ακραία βιολογικοποίηση της ψυχιατρικής και την χειραγώγηση της ψυχιατρικής κοινότητας από το βιο-φαρμακο-βιομηχανικό σύμπλεγμα.

Ήδη η προηγούμενη κυβέρνηση έχει αφήσει έτοιμο (καθώς δεν είχε προλάβει, λόγω εκλογών, να το ψηφίσει) το νομοσχέδιο για την «ακούσια θεραπεία στην κοινότητα», ενώ και το βίαιο κλείσιμο των ψυχιατρείων, που είχε πάρει αναβολή το 2015, παραμένει ως μια επικρεμάμενη απειλή.

Αυτή είναι η «Παγκόσμια Ημέρα της Ψυχικής Υγείας» του έτους 2019 για αυτή τη χώρα και μας περιμένουν πολλά, για αντίσταση, οργάνωση και διεκδίκηση. Στην κατεύθυνση πάντα μιας ριζικά εναλλακτικής και χειραφετητικής Ψυχικής Υγείας.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ